

tet helt op til Haaret, den tykke Mund stod aaben, man kunde ligefrem høre ham skrige som en Gris, naar den bliver stukket. Den anden derimod havde bevaret sin cæsariske Værdighed lige ind i Døden. De fast tillukkede Øjne, den fine, sammenklemte Mund var præget af den stolteste og skønneste Resignation overfor det uafvendelige.

„Det er for mig netop den væsenligste Anklage, der kan rettes mod Kristendommen med dens Evighedshaab, at den berøver Livet dets dybe Alvor og dermed dets Skønhed. Naar man opfatter vor Tilværelse her paa Jorden som bare en Generalprøve paa den egenlige Forestilling — hvor bliver da Festligheden af? Men selv om jeg ikke personlig var fuldt og fast overbevist om, at Livets store, ophøjede Endemaal er Tilintetgørelse, og at det netop er Kendetegnet paa et virkelig aandsudviklet Menneske, at det kan forsone sig med en saa uselvvisk Tanke og føle det som en harmonisk Afslutning paa Livet, at vi saaledes tilbagegiver Alnaturen de Kræfter, der har virket i os, medens alle kristelige Drømme om Udødelighed og Himmerigsfryd kun er Omformninger af uciviliserede Folkeslags plumpe Forestillinger om evige Jagt- og Krigsglæder, — ja, hvad var det nu, jeg vilde sige? — Du maa virkelig tilgive mig, men jeg kommer til at skylde dig en Eftersætning til en anden Gang. — Nej, nu har jeg det! Jeg vilde sige, at selv om jeg altsaa ikke i Døden saae en absolut Selvopofrelse, den fuldkomne Hengivelse til Altet og vor uopøselige Forening med det, saa skulde jeg dog have mig frabedt at vide noget om, hvad der blev af mig, naar jeg engang forlader denne Verden og alt, hvad jeg her har faaet kært. Herregud, vi er jo dog alle enige om ikke at turde ønske os nogen Forudviden om vor jordiske Fremtid, men er tværtimod glade ved, at den evige Visdom har tilhyllet de kommende Dages Indhold for os. Dersom vi i Forvejen blot med nogenlunde Sikkerhed kunde ane, hvad der ventede os i Livet, vilde dette, hvor lykkeligt det saa end formede sig, sikkert „ikke være til at udholde“. Hvor meget mindre da, naar det gælder et evigt Liv!

„Ak ja — ikke sandt? — denne uudryddelige Teologi! Ogsaa den hører med til det „fra Fædrene nedarvede“ — dette Ord, der